

Артем Щербанюк: телепрограма «Філософський камінь» стала популярною у підлітків, хоча була розрахована на молодь

Як ви прийшли до адвентизму?

Я не з родини адвентистів, я про них і не знав. Взагалі, я не з сім'ї віруючих. Ми жили в Берегово на Закарпатті. Моя родина по-батькові православна. Вони родом з Карпат. Я часто там бував і дещо в дитинстві взяв і навчився з православних традицій. З 17 років мене вже свідомо почала цікавити релігія.

В 90-х роках було дуже популярно займатися східними єдиноборствами, я захопився буддизмом. У 1996 році, з початком навчання у Львові, почав цікавитися християнством. Мій старший друг у Львові жив у монастирі. Я ходив до нього у гості. Він мені подарував першу Біблію, так через нього я стикнувся з християнством. Це мене зацікавило. Почав читати Біблію, духовні книги, ходити у православну церкву і всерйоз запланував стати монахом.

У 1998 році у рідному Берегово познайомився з адвентистом, який продавав літературу. Купив кілька книг, почав читати. Через пів року після інтенсивного дослідження адвентистського вчення вирішив приєднатися до Церкви адвентистів сьомого дня. Моя молодша сестра також зацікавилася, і разом зі мною приєдналася до церкви. Вже потім я взяв, що моя бабця по мамі, в Росії, за кілька років до нас також стала адвентисткою.

Якби ви не були адвентистом, ким би були?

Не можна сказати, що я був би невіруючою людиною. Все одно я

був би віруючим, бо з дитинства відчував, що є Хтось, Хто керує Всесвітом і мною. Якби раптом так сталося, що я не став адвентистом, то, скоріше всього я, як і готувався, пішов би у православні монахи.

Мої батьки, на жаль, не адвентисти, однак вірять в Бога. Моя сім'я та сім'я сестри члени Адвентистської церкви. Адвентистками були бабця та мамина сестра з Росії, які, на жаль, вже померли. Я агресивно не нав'язую батькам свою віру, вони поважають і розуміють мої переконання.

Як прийшли на служіння пастором?

У 2001 році я був запрошений по спеціальній церковній програмі 300X300X300, по якій молодих хлопців запрошували на пасторське служіння і на навчання. Дехто з них вже був на служінні, дехто були активними членами громад. Я був один серед 96 хлопців в Україні і один з 20 з Західної конференції церкви АСД.

Перші три місяці у 2001 році ми проходили інтенсивні пасторські курси в Заокській духовній академії. Відразу після закінчення розприділені по місцям служіння. Мене направили пастором-місіонером у Львів, у один з його районів з 400-тисячним населенням. Там була маленька громадка адвентистів сьомого дня. Моя задача була працювати в громаді, займатись місіонерськими та євангельськими програмами, знайти і придбати Дім молитви.

Під час служіння я продовжив заочне навчання на теологічному факультеті в Українському гуманітарному інституті (УГІ) під Києвом, разом з усіма хлопцями "трьохсотниками" з України.

У 2005 році я закінчив навчання, закінчилася і сама програма "300". У мене з'явилася можливість навчатися у Америці, але, на жаль, вона зірвалася і за сімейними обставинами я повернувся на Закарпаття додому.

З 2006 року повернувся до роботи за своїм фахом юриста. У місцевій громаді був пресвітером і паралельно був членом

молодіжної ради Закарпатської області. Займався проведенням вікторин, молодіжних форумів, літніх таборів.

У 2008 році на деякий час переїхав у Київ, де працював юристом та викладав правові дисципліни в УГІ, де колись навчався.

2009 року я повернувся у Львів. Через деякий час тут розпочав роботу на телеканалі «Надія».

Коли дивишся ваші програми, складається враження, що ви науковий працівник, всебічно розвинена людина, фахівець у різних науках. Як ви цього досягаєте?

Напевно, тому що вдалося за свої 42 роки здобути три освіти. Після школи моя перша освіта – це медичне училище за фахом фельдшер-акушер. Після закінчення і практики відразу поступив на навчання на юридичний факультет в інститут у Львові. По третій богословській освіті зараз закінчив магістерську богословську програму у філії Американського університету Ендрюса в УГІ.

Також, коли працюєш на телеканалі, постійно стикаєшся з усіма сферами життя, мусиш займатися самоосвітою. Як член адвентистської громади у Львові та ведучий теологічних програм, регулярно проповідую у церкві.

Чому саме вас запросили працювати на телеканалі? Як була перша передача?

З 2009 року в Україні почали розвивати роботу телеканалу «Надія». План був відразу створювати регіональні медіастудії, одна з них була створена у Львові. На початку це було двоє людей, маленька кімнатка при центральній церкві, отримали пару старих камер, почали знімати богослужіння. Зйомки проводили у громаді, яка розташована по вулиці Короленка, 1, бо там велике приміщення бувшого католицького храму. В той час я вже знову жив у Львові, працював юристом і допомагав у різних молодіжних проектах моєму товаришу Олегу Алексеєву, який був керівником молоді Західної конференції.

Я познайомився з першими працівниками Львівського медіа центру Інгою та Назаром Кренцелями. Вона була режисером, він – інженером. Вирішили знімати перед самою проповіддю невеличкий вступ, а після підсумок. Мене запросили допомогти у цьому як ведучому. Так почав допомагати як волонтер.

Коли вже штат збільшився, технічне забезпечення, фінансування, з'явилася перспектива розвитку, мене це зацікавило більше, ніж юридична робота, і я приєднався до цієї роботи в якості сценариста і ведучого.

З 2013 року почалася моя основна праця на телеканалі. Студія швидко збільшувалася, почали робити нові програми.

Які ваші перші програми?

Спочатку був ведучим богослужінь, потім виступав як сценарист, редактор і ведучий програм «Ваша думка». Згодом з'явилася ідея розробити концепцію та запустили програму «Філософський камінь». Я сценарист та ведучий цієї програми.

З якою метою запустили цю програму?

Моя стихія – теологія, богослів'я, нові напрямки у науці, історія християнства, філософія, психологія. З командою ми вирішили, що потрібна програма, яка б представляла серйозні теми, але у розважальному форматі.

Я взяв концепцію відомого апологета християнства у ХХ столітті Клайва Льюїса, автора відомих книг «Хроніки Нарнії». Він був професором Оксфордського університету, написав серію книг по захисту християнства. Такі як «Просто християнство», «Бог під судом». Його концепцією була «несерйозно про серйозне», тобто писати з іронією, з гумором, але на важливі теми.

Ми вирішили, що це має бути формат для каналу Ютубу, в середньому по 15 хвилин. Зробили пілотний випуск про дні творіння, який рада телеканалу схвалила та дала нам «добро» і фінансування. Програма стала популярною, особливо, що було

несподівано для нас, у підлітків, хоча була розрахована на молодь.

Крім цієї програми я був задіяний як головний редактор у циклі передач «Удивительные факты», які знімались на центральній студії телеканалу «Надія» у Києві. Готував тематику, сценарії, працював з ведучими, гостями, експертами. Ми відзняли кілька сезонів.

У 2013 році з'явилася програма «Є проблема». Вона більш оглядова, соціальна, обговорювали абсолютно різні суспільні питання, брали з гарячих новин те, що зараз у суспільстві актуально, обговорювали з експертами.

Заміняв деякий час ведучого у програмі «Інша сторона», де брав інтерв'ю з різними цікавими людьми.

На даний час я ведучий програм «Філософський камінь», «Є проблема» і вже третій рік також веду дослідницьку біблійну програму «В контексті».

В програмах я не виступаю як експерт, за виключенням «Філософського каменю», але це більше образ. В інших програмах я як ведучий говорю з експертами, гостями про всі теми. Так, я готуюсь до цих тем, читаю, досліджую, веду загальну лінію, направляю дискусію, але своїми знаннями та досвідом діляться експерти.

Крім того, що я ведучий, багато часу забирає робота сценариста та редактора. Коли є інші сценарії, я їх редагую.

В програмах ви розкриваєте різні теми. За якими критеріями вибираєте теми? Де находите потрібних експертів?

Кожна програма індивідуальна, але є один алгоритм дій, який працює у кожній програмі, де задіяні гості та експерти. Кожна програма має свого продюсера, свого адміністратора.

Наприклад, програма «Є проблема», де ми розглядаємо різноманітні теми з різними експертами. Підготовку до програми

робить студійна команда конкретно по цій програмі. Це продюсер, режисер, адміністратор студії, ведучі. Зараз це я та Сергій Антонюк, директор нашої студії. У нас план відзняти новий сезон програми. Ми робимо мозковий штурм, викладаємо у кого які ідеї, теми, потім вибираємо з загальної кількості стільки тем, які потрібні на сезон, приблизно 13 програм, до тем шукаємо експертів.

Підхід такий – ця людина має бути християнином і фахівцем у конкретній темі. Не обов'язково адвентист, але з християнським світоглядом, який поєднує фахові знання з своїми релігійними переконаннями.

Часом буває так, що маємо хорошого експерта, бачимо, що з ним можна працювати у телевізійному форматі, бо не кожний, який має хороші знання, може передати їх у програмі. Якщо ми бачимо, що це хороший фахівець, то знімаємо три-чотири програми відразу, які потім виходять у різний час. Це, що стосується програми «Є проблеми».

Програма «В контексті», оскільки вона більш біблійна, то до неї ми у якості гостей запрошуємо обов'язково пастора-богослова, також служителів церкви в якості пресвітерів, вчителів суботньої школи, керівників відділів або просто активних членів, які добре знають Біблію і можуть висвітлити думку, добре її подати.

Якщо до вас дзвонять люди і задають питання, ви їх враховуєте для розгляду у програмах?

Безпосередньо нам не дзвонять. Ми маємо єдиний телевізійний колцентр, куди люди можуть дзвонити для запитань, прохань, відгуків. Буває, що люди дзвонять, щоб поспілкуватися з ведучим якоїсь програми. Тоді дзвінок переводиться до ведучого, який спілкується та вислуховує побажання. Все залежить від програми.

Зараз одним з простих способів спілкування з глядачами є інтернет. Наші програми є в соціальних мережах, Ютубі. Там ми

бачимо відгуки, можемо давати відповіді та спілкуватись. Є члени команди, які спілкуються з іншими людьми, вони передають думку людей.

У програмі немає однієї людини. Кожна програма – це команда, а ведучий – видиме обличчя, верхівка айсбергу. Більша частина це те, що є підготовка до програми, поза екраном робота режисера, операторів, монтажера після програми, коли вона вже монтується, також усе робиться командно.

Перед записом обговорюєте питання з гостем?

Ми не запрошуємо «кота у мішку», людину, від якої не знаємо, що можна очікувати. Якщо запрошуємо, то знаємо, у чому він фахівець. До програми повідомляємо, на яку тему буде розмова, готуємо кілька загальних основних запитань, які хочемо з експертом підняти. Все не проговорюється, щоб залишався ефект новизни у самій розмові при запису. Є основна тема, основні моменти, про які хочемо поговорити. Часом питаємо у самого експерта, що особливо важливе по цій темі він як фахівець хотів би сказати, щоб люди це почули. Ми вже знаємо цю думку, можемо до неї підвести або сказати, додати запитання, щоб відповідь прозвучала.

Враховується ваша думка з приводу декорацій?

Кожна програма записується на своїх декораціях. Всі ці декорації зроблені в одній студії, в одному павільйоні. На кожну програму виставляємо окрему декорацію. Для цього у нас є декоратор, працівники, самі приймаємо участь. Це займає день-два, залежить від складності. На цих декораціях записуємо цілу серію програм. Потім програма йде на постпродакшн, доведення програми до пуття для ефіру. А у самій студії розбирають ці декорації, виставляють нові для наступного запису. Йде постійний колообіг. Ми плануємо зйомки наперед на півроку-рік. Які програми у якому місяці пишемо, такі тоді декорації і готуємо.

Звісно, концепція програми, яку плануємо знімати, має ідею,

обговорюємо фон, декорації. Є декоратор Наталія Зубач, яка є хороший спеціаліст, її думка основна, але ми висловлюємо свої побажання, ідеї, прораховуємо бюджет, витривалість декорацій. Все це ми робимо командою.

З ким вам було цікаво працювати?

В залежності у якій я був ролі. Коли у Києві знімалася програма «Удивительные факты», де я виступав у ролі головного редактора самої програми, було цікаво працювати з ведучими, богословами, пасторами. Мені завжди цікаво будь з ким працювати, бо завжди цікава думка людини фахівця, знавця: що він знає, звідки це знає, як він це подає?

Якщо говорити за ведучих, з ким я працював, мені з усіма було добре, вони мої хороші друзі. Наприклад, Кирило Андрєєв, ведучий київської студії.

Я наполягав, щоб моїм колегою та ведучим у програмі «Є проблема» був Сергій Антонюк. В цій програмі був інший ведучий Олег Алексєєв, мій хороший товариш, який за сімейними обставинами звільнився. Я шукав заміну, проводив кастинг з різними людьми, але завжди відчував, що мені не вистачає того, що вже було. Мені треба була людина, з якої були б «на одній хвилині», один одного добре знаємо, один одного зрозуміти з пів слова. І я раптом подумав, чому це не може бути менеджер, керівник нашої Львівської студії, Сергій Антонюк?! Я знаю його багато років як людину толкову, розумну, яка займається самоосвітою. Ми спробували, добре пішло. З ним працювати дуже комфортно.

Ви маєте плани зробити нову неординарну програму, якої ще не було?

Плани завжди є, але мої власні творчі ідеї повинні вписуватися в загальні плани Львівської студії Західного медіацентру і в загальні стратегічні плани телеканалу «Надія». Не може бути так, що я собі сам щось захотів, щось зробив, а далі думається, куди це діти.

Якщо є пропозиція, розробляється концепція програми, виноситься на творчу раду телеканалу. Бажано зробити пілотну версію. Відразу треба розрахувати кошторис, декорації, як часто буде виходити, хто буде знімати, монтувати, бо це невидима частина айсбергу, притому, більша.

Є творчі ідеї, кілька програм, які у стадії розробки, але наразі загальна стратегія нашого телеканалу і нашої студії спрямована на розкрутку вже існуючих програм в інтернеті та соціальних мережах, Ютубі.

Сама робота телеканалу мала кілька стадій. На початку треба було щось знімати, щоб заповнити ефір. Потім ставка була зроблена на підйом якості самих програм. Далі почали думати над різноманітністю програм. Кожна студія взяла на себе якусь сферу, щоб не повторювалися одні ті ж самі програми, а була різноманітність: сімейні, дитячі, богословські, соціальні. Ми цього досягнули.

Зараз ми розуміємо, що глядацька аудиторія переміщається в Інтернет: соціальні мережі, Ютуб. Останні два роки мета – розкрутка програм у Ютубі. Але ми зараз не маємо великих фінансових можливостей, щоб створювати нові програми, бо є напрацьовані, які постійно знімаються, ще себе не вичерпали, їх треба просувати в інтернеті.

Щоб щось зробити нове, треба щось інше закрити. А в нас на Львівській студії об'єм виробництва такий інтенсивний, що нам не буде куди вклинити ще одну нову програму.

Ви серйозна людина, передачі ваші також більш наукові, серйозні. А були такі смішні випадки, що ви реагували по-іншому?

Хто мене знає, бачить, що я серйозний, вимогливий, принциповий у роботі. Але я люблю гумор, більше іронію, сатиру, люблю пожартувати. «В контексті» – це серйозна програма, богословська – не час і не місце для жартів.

«Філософський камінь» – програма гумористична. Читаючи відгуки перших програм, можна було побачити, що пишуть: «Це вже занадто, не можна перетворювати програму на суцільний гумор». Ця програма – одна сторона моєї особистості.

Програма «В контексті» – інша сторона моєї натури, мого характеру. Це мій серйозний підхід до чогось.

Під час зйомки багато жартів, кумедних ситуацій, часом ми робимо нарізки з цього, виставляємо.

А який ви вдома?

Маючи двох синів, одному п'ять з половиною років, другому півтора роки, я батько суворо-м'який. Я не люблю сваритися, задіювати якісь санкції, люблю приколи, але й організованість та порядок. Мої обов'язки: вранці відвести сина у садочок, після роботи забрати його, якщо потрібно відвести у гурток. На вихідних також мій час гуляти з синами.

Дружина Валентина працівник медіа групи «Надія», випусковий музичний редактор радіо «Голос надії», в основному працює вдома, тому що для цього їм достатньо комп'ютера та інтернету. Також вона як музикант, приймає активну організаційну і творчу роль у підготовці та записах телевізійної музичної програми «Зе-ефір» на нашій львівській студії. Тому у нас по питанням роботи є взаєморозуміння, бо ми в одному човні.

Питання – Алла Шумило